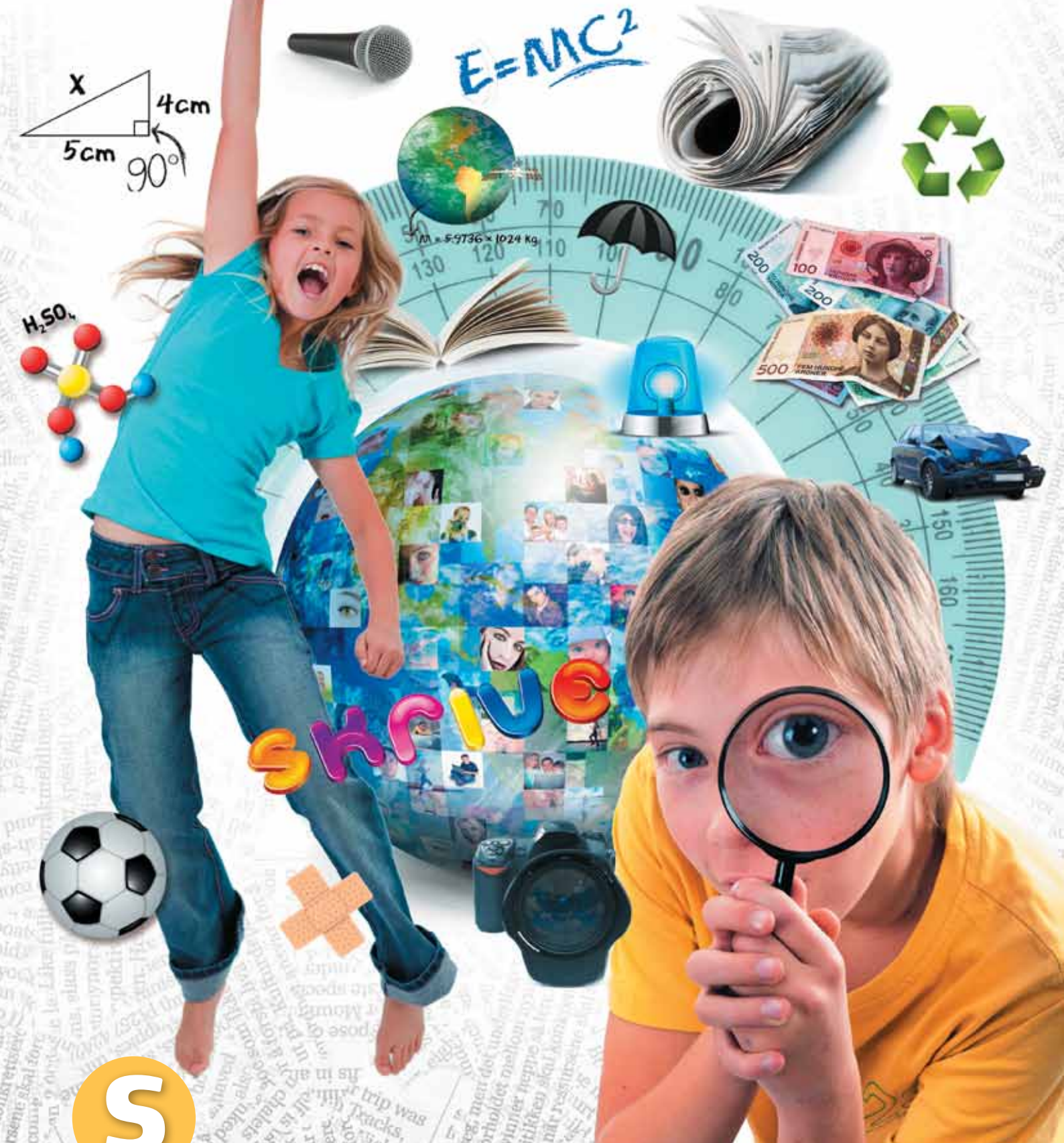

Avisheftet mitt

Avis - et massemedium

BOKMÅL

AVIS I
SKOLEN

Bli kjent med

FAKTA

AVIS =
«meddelelse» (fransk),
en regelmessig offentliggjørelse av nyheter,
artikler, annonser og kunngjøringer.

LOGO =
et kjennemerke for en virksomhet. For eksempel et fast navnetrekk eller en kunstnerisk bearbeiding av bokstaver i virksomhetens navn.

REDAKTØR =
sjefen for det som skrives i avisen.

Lim inn navnet ditt med bokstaver klippet fra avisen.

Skriv eller lim inn navnet på avisen din.

avisen din

Lim inn logoen til avisen din.
Er logoen lik navnet?

Hvem er redaktør i avisen din?

Har avisen din en nettutgave?
Hva er nettsadressen?

Bli med på ordjakt

FAKTA

SUBSTANTIV =
navn på ting, steder, dyr
og mennesker.

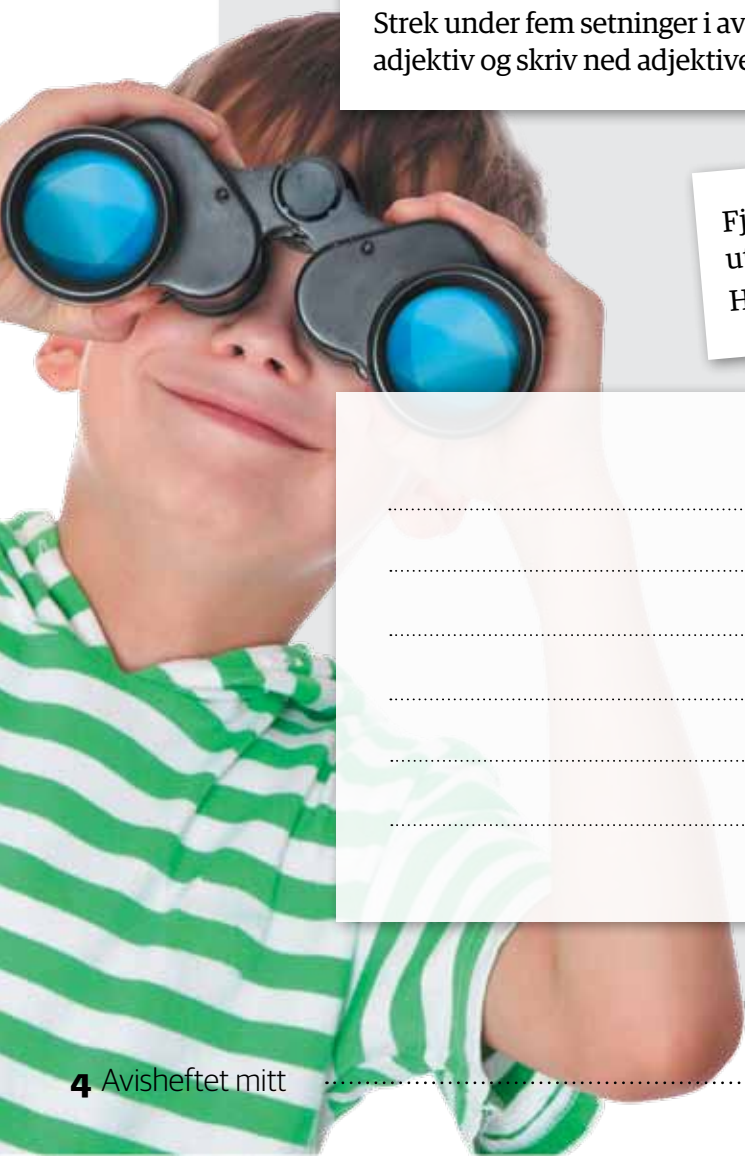
VERB =
ord som forteller hva vi
gjør eller hva som hender.

ADJEKTIV =
ord som forteller
hvordan noe eller noen er.
Adjektivet beskriver
substantivet.

Jakt på adjektiv

Strek under fem setninger i avisen som inneholder
adjektiv og skriv ned adjektivene.

Fjern adjektivene og skriv ned de fem setningene
uten adjektiv. Hvordan endrer setningene seg?
Hvilke setninger liker du best?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

slalåmski

lese

hopp

syng

avis

Plassér ordene over i riktig liste nedenfor.
Fyll på med substantiv og verb du finner i avisen.

Substantiv

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Verb

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Let etter gode og vonde ord i avisen. Hvilken liste er lettest å fylle? Hvorfor tror du det er slik?

Gode og vonde ord

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lær om avisens byggeklosser

Tittel Skal være kort. Gjøre oss interessert i å lese saken.

Stikktittel. Står over tittelen og er en slags hjelper.

Byline. Viser navnet på journalisten.

Ingress. Innledning. Forteller oss hva nyheten handler om.

Brødtekst. Den står med små bokstaver og gir oss mange opplysninger.

Mellomtittel. Deler opp artikkelen. Får leseren til å fortsette å lese.

Bildetekst. Står under bildet.

Illustrasjonsbilde. Skal fortelle oss om hva nyheten handler om.

Datolinje. Viser hvilken avis det er, dato og hva slags sak dette er.

Prøv deg som journalist

Journalisten som skal skrive om en nyhet (en sak) tenker på at leserne vil ha svar på dette:

- Hvem skjedde dette med?
- Hva skjedde?
- Hvor skjedde det?
- Når skjedde det?
- Hvorfor skjedde det?
- Hvordan skjedde det?

FAKTA

De seks spørreordene er ikke like for alle som bor her i Norge. Hva sier dere der du bor?

HVEM?

HVA?

HVOR?

NÅR?

HVORDAN?

HVORFOR?

Nå kan du prøve å intervjuere en du har lyst å stille spørsmål til.

Fyll ut skjemaet under slik at du er godt forberedt.

Jeg ønsker å intervjuere:

Dette skal jeg prøve å få svar på:

Dersom du stiller spørsmål ved hjelp av de seks spørreordene blir det ikke så lett svar med ja / nei.

Når du er ferdig, kan du lage en god og interessant tittel på intervjuet. Har du en PC, kan du skrive det ut.

Bli med på nyhe

Du kan jakte i papiraviser eller nett-aviser. Skriv tittel og litt om hva saken handler om!

Lokalnyhet

Finn en nyhet fra der du bor.

Innenriksnyhet

Finn en nyhet fra et eller annet sted i Norge.

Utenriksnyhet

Finn en nyhet fra verden utenfor Norge.

FAKTA

AVISENE =
skal fortelle oss om det som skjer. Slik får vi kunnskap om små og store hendelser.

JOURNALISTIKK =
er å rapportere om det som skjer. De som rapporterer (skriver, fotograferer eller filmer) kalles journalister. Journalister må først undersøke saken for å skaffe seg kunnskap om den. Så kan de presentere saken i avisen.

tsjakt i avisen

Lag en nyhetssending

Samarbeid to / tre elever:

Velg saker fra aviser + egne saker. Sendingen skal vare i maksimum 3 minutter.

Dere kan velge mellom:

- 1: Øve inn muntlig fremføring.
- 2: Gjøre lydopptak (radiosending).
- 3: Gjøre videoopptak (TV- nyheter).

Til slutt:
Spill opptak eller fremfør
muntlig for klassen.

Vi kjøper og selg

FAKTA

Butikkene og private må betale for å annonserer i avisen. Annonser er avisens viktigste inntektskilde.

Avisen tjener også penger på salg av avisen. Det meste av inntektene bruker avisen på sin viktigste oppgave: Lage godt nyhetsstoff på papir og nett.

Reklameannonse

Finn en annonse du synes er fin, eller som annonserer for noe du liker. Klipp den ut og lim den inn her:

er

Privatannonse

Dersom du skal selge f.eks. sykkelen din, kan du sette inn en liten privatannonse i avisen.
Finn eksempel på en privatannonse.
Klipp ut og lim den inn her:

De fleste som skal selge noe privat, annonserer i nettavisen, på Finn.no eller andre lignende tjenester. Du vil annonsere sykkelen din for salg på nettet: Hvordan kan du gjøre det best der du bor?

.....

Lag en annonse

Du er butikksjef. Lag en fin annonse for den kuleste varen i butikken!

Bli med på talljakt

Let i avisen og finn den dyreste varen som kan kjøpes.
Se på prisene som står i annonsene. Hvilke er det flest av?
De som slutter på ni eller de som slutter med et annet
siffer?

Gå sammen to og to.
Lag en oppgave til hverandre
der dere bruker annonser.

Befri fuglen

Finner du de magiske tallene
som mangler i rutene, vil du
befri fulgen fra det lille buret.

89,50,-

99,-

$$v = v_0 + at$$

29, 31, 37

Skattejakt

FAKTA

Noen bilder er tatt når fotografen er på plass mens noe skjer. Andre bilder blir til (arrangerte) fordi avisen trenger disse for å vise hva nyheten (saken) handler om.

Bla gjennom avisen på jakt etter bilder.

LUKT

Finn et bilde som viser noe du kan lukte:

Hva er det?

SMAK

Se gjennom avisen og finn et bilde av noe du kan smake.

Hva er det?

LYDER

Se gjennom avisen og finn bilder av ting som lager lyder. Lim inn her:

FØLE

Se gjennom avisen og finn et bilde av noe du kan føle.

Hva er det?

YRKER

Se i avisen om du kan finne bilde av en person som har et bestemt yrke? Skriv inn yrket her:

.....

Vi forsker på navn

Til denne oppgaven trenger du en datamaskin.

En av de mest populære sidene i avisen er den som har bilder av bursdagsbarn. Velg en gutt og en jente som er avbildet og skriv ned deres navn her:

2. PC: Gå inn på www.ssb.no
3. Søk på navn.
4. Skriv inn navnet til den første som du har valgt ut.
5. SØK: Hvor mange har det navnet her i Norge?

JACOB

6. Trykk historisk utvikling. Når var navnet du har valgt ut mest populært?

7. Gjør det samme med det andre navnet.

EKSTRAOPPGAVER:

8. Dere kan finne ut hvilke tre gutte- og jentenavn i klassen som er mest brukt i Norge?

.....

.....

.....

9. Se på fylkesoversikten. Hvilken plass får disse seks navnene i sitt fylke?

10. Kikk på uvanlige navn.
Hvilket navn synes du er det mest spesielle?

.....

ALMA

FAKTA

Vi har en navnelov i Norge som forteller hvilke navn som kan brukes.

Senest 6 måneder etter at et barn er født må foreldrene melde fra hva barnet skal hete, slik at navnet blir godkjent.

SARA

MARTINUS

Det står i avisen

Lær med avisen

Finn et bilde av noe du liker. Det kan være et dyr, et hus, et tre, en bil ...

Les først bildeteksten.

Les deretter nyheten som hører til bildet. Hva får du vite?

Skriv inn under.

FAKTA

Vi som bor i Norge leser flest aviser i hele verden.

Det betyr at du som leser og jobber med aviser er en av verdensmesterne.

Dette vet jeg:

Dette vil jeg vite mer om:

Dette har jeg lært:

In the newspaper

Hva heter det på engelsk?

avis

journalist

redaktør

intervju

bilde

annonse

Sitat

«I keep six honest serving-men (They taught me all I knew); Their names are **What** and **Why** and **When** And **How** and **Where** and **Who**.» *Rudyard Kipling*

Let i avisen...

etter ord eller bilder som viser:

- **colours** (farger): f.eks. white,
- **animals** (dyr): f.eks. cat,
- **food and drinks** (mat og drikke): f.eks. orange,
- **clothing** (klær): f.eks. jumper,
- **numbers** (tall): f.eks. eleven.

Skriv ned det du finner på engelsk og lag setninger hvor du benytter ordene.

Bruk de engelske spørreordene who, what, when, where, why og how og still spørsmål til en medelev.

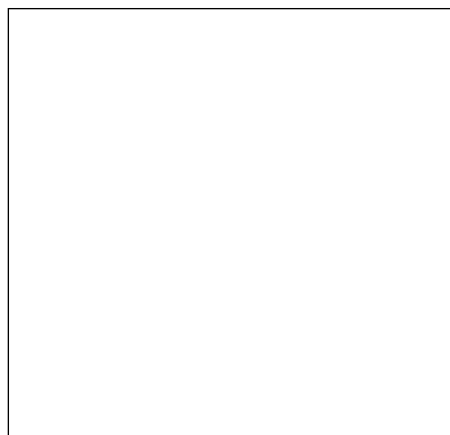

Tegneserier

Lim inn en tegneseriestripe fra en avis:

Lag din egen tegneseriestripe:

På TV i kveld

Sjekk TV-programmet

Mitt favorittprogram:

Det starter klokken: tall (skriv inn digitalt) / analog (tegne inn viserne)

Dette er favorittprogrammet vil jeg se fordi:

.....

De voksnes favorittprogram:

.....

Det starter klokken: tall (skriv inn digitalt) / analog
(tegne inn viserne)

De voksne vil se dette fordi:

.....

Lim inn navnet (logoen) på dine favorittkanaler.

Følg med på været

Sammenlign værmeldingen i avisen med hvordan været virkelig ble!
Dersom avisen din ikke har værmelding, kan du bruke yr.no eller storm.no.

	Kl	Værsymbol	Temp	Nedbør	Vind	Skriv ett eller flere ord som passer til dagens vær
Værmelding for dag						
Slik ble det						
Værmelding for dag						
Slik ble det						
Værmelding for dag						
Slik ble det						

Hvilken dag var det mest nedbør?

.....

Når blåste det mest?

.....

Hvilken dag var det kaldest?

.....

Hvilken dag var varmest?

.....

På hvilken dag stemte værmeldingen best?

.....

Lag værmelding...

for de neste tre dagene!
Samarbeid to / tre elever:

Dere kan velge mellom:

- 1: Øve inn muntlig fremføring
2. Gjøre lydopptak (radiosending)
3. Gjøre videoopptak (TV- nyheter)

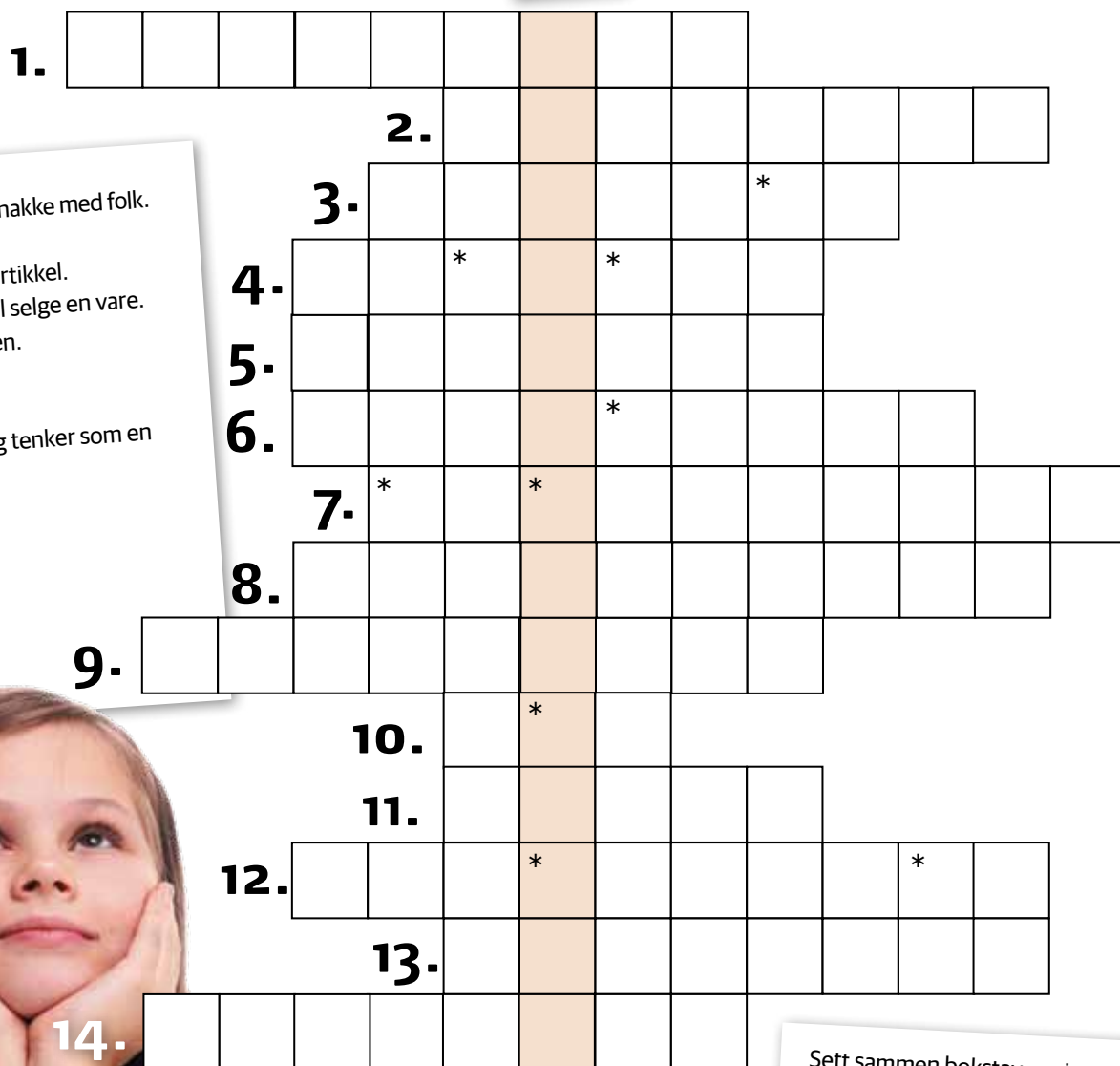
Fremfør for klassen.

Aviskryssord

Her kan du bruke noe av det du har lært

Hva står
det her?

1. Undersøke ved å snakke med folk.
2. Digital avis.
3. Innledning til en artikkel.
4. Annonse som skal selge en vare.
5. Viktig stoff i avisen.
6. Liker å lese avis.
7. Tittel.
8. Arbeider i avis og tenker som en detektiv.
9. Avis på engelsk.
10. Spørreord.
11. Fotografi.
12. Ordklasse.
13. Sjef i avisen.
14. Tar bilder.

Sett sammen bokstavene i rutene med stjerne til et substantiv for noe dere kan lage sammen i klassen.

Skriv her:

Læreveildningen til dette heftet er på www.avisiskolen.no

Avis i Skolen (AiS) er skoletjenesten til medlemsbedrifter tilknyttet Mediebedriftenes Landsforening (Mediebedriftenes Landsforening inklusive regionale foreninger). Avis i Skolen skal fremme avis som læremiddel for å aktualisere undervisningen. Avis i Skolen skal også formidle mediekunnskap til barn og unge slik at de kan få et bevisst og kritisk forhold til mediene. AiS tilbyr undervisningsmaterieell for grunnskolen og videregående skole, samt kurs for lærere i metodikk og avis/nettrelaterte emner. Skoler, kommuner og andre interesserte kan bestille kursemner ut i fra behov på bestill.avisiskolen.no.

MBL: Veslemøy Rysstad vr@mediebedriftene.no

Skolekonsulenter: Følgende områder er dekket/delvis dekket av skolekonsulenter: **Oslo og Akershus:** Sigurd Ø. Sæthre, ss@mediebedriftene.no, **Vestfold/Telemark Buskerud:** Kjell Bakken, kjell-b@sandefjordnett.no, **Hedmark/Oppland:** Anita Vestli, avisiskolen@h-a.no, **Hordaland:** Johannes Bøyum, johannes.boyum@bt.no, **Agder:** Sven Fjeldal, sfj@live.no, **Trøndelag:** Steinar Husbyn, steinar.husbyn@levanger.kommune.no. Ved spørsmål vedr. andre områder; kontakt MBL

Ansvarlig utgiver: Mediebedriftenes Landsforening (MBL) 2013
Redaktører: Johannes Bøyum, Anita Vestli og Sigurd Ø. Sæthre.

Design: Svenner Reklamebyrå AS, Trykk: 07 Media AS
ISBN: 978-82-7817-200-1